

Wiadomości Adwokatury 6 grudnia 2019 r.

Zmarła adw. Krystyna Skolecka-Kona

Nie żyje legenda łódzkiej Adwokatury - adw. Krystyna Skolecka-Kona. Zmarła 6 grudnia, miała 90 lat.

Adwokatem została w 1954 r. Pełniła szereg funkcji w organach adwokatury, m.in. jako członek i przewodnicząca komisji szkolenia aplikantów adwokackich, zastępca rzecznika dyscyplinarnego Okręgowej Rady Adwokackiej, delegatka na Krajowe Zjazdy Adwokatury i członek ORA w Łodzi.

Bezpośrednio po wprowadzeniu stanu wojennego 13 grudnia 1981 r., rozpoczęła udzielanie pomocy prawnej strajkującym robotnikom. Internowana 31 grudnia 1981 r., zwolniono ją 16 lutego 1982 r. Po powrocie do Łodzi pomagała osobom represjonowanym z przyczyn politycznych, organizowała wsparcie materialne dla ich rodzin. - *Gdy robotnice z fabryki pończoch wzięły obraz Matki Bożej i szły w procesji, by protestować przeciwko stanowi wojennemu i zatrzymano je następnego dnia, to broniłam je. Robiłam to pro bono, bezinteresownie, bo w stanie wojennym każdy adwokat wstydziłby się wziąć honorarium za obronę tych ludzi. I to było coś wspaniałego.* - wspominała w jednym z wywiadów prasowych.

Była córką adwokata, ale jako młoda dziewczyna marzyła o karierze aktorskiej. I miała ku temu predyspozycje. Była doskonałą krasomównicą, a jej dykcji mogłaby pozazdrościć niejedna aktorka. Jednak ojciec przekonał ją do studiowania prawa.

Specjalizowała się w prawie karnym. Prowadziła największe łódzkie sprawy. Wychowała ponad 30 aplikantów. Prowadziła zajęcia na aplikacji adwokackiej, wielokrotnie zasiadała w jury konkursów krasomówniczych dla aplikantów. Prowadziła również zajęcia z etyki, erystyki, oratorstwa, koncepcji obrony, dla aplikantów radcowskich i prokuratorskich.

Za pracę zawodową i społeczną wielokrotnie nagradzana: Honorową Odznaką Miasta Łodzi (1980 r.), Złotą Odznaką Adwokatury PRL (1989 r.), Odznaką „Adwokatura Zasłużonym” (1994 r.), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (1999 r.), „Wielką Odznaką Adwokatura Zasłużonym” (2013 r.), medalem „Dla obrońcy Praw Człowieka - Adwokatura Polska” (2014 r.). W 2016 odznaczona przez Radę Miejską w Łodzi Odznaką „Za Zasługi dla Miasta Łodzi”, zaś w 2017 Krzyżem Wolności i Solidarności.

Dopiero w ubiegłym roku zakończyła praktykę adwokacką. Była najdłużej wykonującym zawód adwokatem w Łodzi. Kiedy przechodziła na emeryturę mówiła: - *Na samą myśl, że już nie będę bronić, boli mnie serce. Jak się 60 lat nic innego nie robi, tylko czyta i występuje w sądzie, to sala sądowa nawet w nocy się człowiekowi śni. Kiedy patrzę na swoje życie, wydaje mi się, że spaceruję z dziećmi, wizyty w kinie czy teatrze, to były takie piękne przerwany w procesach karnych.*

„Iustitia” o postępowaniach dyscyplinarnych wobec adwokatów i radców prawnych

Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA zajęło stanowisko w sprawie postępowań

dyscyplinarnych wobec adwokatów i radców prawnych, uznając, że niezależność adwokata i radcy prawnego będzie zachowana tylko wtedy, kiedy postępowania dyscyplinarne będą prowadziły niezależne samorządy adwokacki i radcowski.

W stanowisku podkreślono, że władza ustawodawcza nadała w tym zakresie zbyt duże uprawnienia ministrowi sprawiedliwości, a ostateczne rozstrzygnięcie powierzono Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego - *organowi specjalnemu, nieznanemu Konstytucji RP, obsadzonemu w wadliwej procedurze przy udziale nowej Krajowej Rady Sądownictwa, do której niemal wszyscy członkowie zostali wybrani przez polityków, po przerwaniu kadencji poprzednich członków* – czytamy.

- Sposób powołania Izby Dyscyplinarnej, jej ustrój i skład powodują, że organ ten nie może uchodzić za niezależny sąd. Poddanie adwokatów i radców prawnych jego rozstrzygnięciom niszczy niezależność adwokatów i radców prawnych, a przez to godzi w wolności i prawa obywatelskie i stawia Polskę poza demokracjami opartymi na prawie. - uważają sędziowie ze Stowarzyszenia Iustitia.

Stanowisko Zarządu SSP „Iustitia” w sprawie postępowań dyscyplinarnych adwokatów i radców prawnych.

Stowarzyszenie Sędziów Polskich IUSTITIA wspiera polskie samorządy adwokacki i radcowski we wszelkich działaniach mających na celu zachowanie ich niezależności od władzy politycznej. Skuteczna ochrona wolności i praw obywatelskich wymaga instytucji wolnych od wpływów politycznych. Niezależność adwokata i radcy prawnego jest jednym z fundamentów demokratycznego państwa prawnego i obok niezależności sądów i niezawisłości sędziów warunkiem koniecznym rzetelności procesu sądowego. Może być zachowana jedynie, gdy istnieją niezależne samorządy adwokacki i radcowski, uprawnione do prowadzenia niezależnego postępowania dyscyplinarnego. Władza ustawodawcza ukształtowała postępowanie dyscyplinarne wobec adwokatów i radców prawnych w sposób nadający ministrowi sprawiedliwości – organowi władzy wykonawczej nadmierne uprawnienia. Ostateczne rozstrzygnięcia powierzono Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego - organowi specjalnemu, nieznanemu Konstytucji RP, obsadzonemu w wadliwej procedurze przy udziale nowej Krajowej Rady Sądownictwa, do której niemal wszyscy członkowie zostali wybrani przez polityków, po przerwaniu kadencji poprzednich członków. Sposób powołania Izby Dyscyplinarnej, jej ustrój i skład powodują, że organ ten nie może uchodzić za niezależny sąd. Poddanie adwokatów i radców prawnych jego rozstrzygnięciom niszczy niezależność adwokatów i radców prawnych, a przez to godzi w wolności i prawa obywatelskie i stawia Polskę poza demokracjami opartymi na prawie.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny o wyroku Sądu Najwyższego

W dniu 5 grudnia 2019 r. Sąd Najwyższy uznał, że Izba Dyscyplinarna Sądu Najwyższego nie jest sądem w rozumieniu prawa Unii Europejskiej a Krajowa Rada Sądownictwa nie jest organem bezstronnym i niezawisłym.

Wydane rozstrzygnięcie pion dyscyplinarny Adwokatury przyjmuje z dużym zadowoleniem.

Od miesiąca sierpnia 2019 r., po analizie ówczesnego stanu prawnego i trybu powołania Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego i stanowisku Orzecznika Trybunału zwracaliśmy się do I Prezes

Sądu Najwyższego prof. Małgorzaty Gersdorf z wnioskami aby przekazywane kasacje kierowane były do Izby Karnej Sądu Najwyższego celem rozpoznania.

Dzisiejsze rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego jest potwierdzeniem zasadności procedury wnioskowanej przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Adwokatury.

Rozstrzygnięcie daje nadzieję na przywrócenie europejskich standardów procedowania i rozstrzygania. Daje nadzieję na bezstronność, apolityczność i poszanowanie praw i obowiązków stron postępowań dyscyplinarnych.

Prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury

Adw. Jacek Ziobrowski

Po wyroku TSUE - felieton adw. prof. Gutowskiego i adw. prof. Kardasa

O stosowaniu prawa Unii mogą rozstrzygać niezawisłe sądy - napisali w felietonie adw. prof. dr hab. Maciej Gutowski i adw. prof. dr hab. Piotr Kardas. Ich wspólny tekst ukazał się 3 grudnia na łamach "Rzeczpospolitej".

"Organy władzy nie wykazują woli współpracy i preferują rozwiązania siłowe. To dążenie do podporządkowania sędziów ich punktowi widzenia.

[\(czytaj felieton\)](#)

Ostatnie wolne miejsca na międzynarodowe szkolenia mediacyjne

Zostały ostatnie wolne miejsca na Międzynarodowe Szkolenia Mediacyjne dla Adwokatów, które odbędą się w dniach 13-15 grudnia br. w Warszawie. Dzięki szkoleniom będzie można nabyć uprawnienia mediatora w Polsce i USA.

W dniach 13-15 grudnia 2019 roku Centrum Mediacji przy NRA przy współpracy z GRO Global przeprowadzi stacjonarną część Międzynarodowego Szkolenia Mediacyjnego dla Adwokatów, którego celem jest uzyskanie przez uczestników podwójnej certyfikacji: uprawnień mediatora Centrum Mediacji przy NRA (w tym możliwości wpisu na listy stałych mediatorów) oraz uzyskania międzynarodowego statusu „GRO Mediator”

40-godzinne szkolenie zostanie przeprowadzone w dwóch częściach: e-learningu i szkolenia stacjonarnego. Część stacjonarna odbędzie się w Warszawie w dniach 13-15 grudnia 2019 roku – łącznie 28 godzin: w piątek i sobotę w godz. 8:00-19:00 (z przerwami kawowymi i godzinną przerwą lunchową – wszystko zapewnione przez organizatora) oraz w niedzielę w godz. 8:00-16:00 (z przerwami kawowymi i *pocket lunch* zapewnionymi przez organizatora). Pierwsze osiem godzin

szkolenia w piątek i sobotę i cały dzień szkoleniowy w niedzielę zostaną prowadzone w języku angielskim z zapewnieniem tłumaczenia symultanicznego na język polski. Ostatnie dwie godziny w piątek i sobotę zostaną przeprowadzone w języku polskim.

GRO Global – Global Resolutions Organization to organizacja z siedzibą w USA zajmująca się mediacją, certyfikacją i szkoleniem mediatorów (dalsze informacje można znaleźć na stronie www.groglobal.org). Pierwszym trenerem szkolenia będzie Pani Kimberly Schreiber – Prezes GRO Global, adwokat i mediator praktykująca w stanie Tennessee w USA, prowadząca ponadto własną klinikę mediacji. Drugim trenerem będzie adw. Cezary Rogula – Ambasador GRO Global, adwokat i mediator praktykujący w Krakowie. Oboje Trenerzy są uznanymi autorytetami w dziedzinie mediacji, przeprowadzili wiele szkoleń mediacyjnych, w tym w różnych krajach Europy i w Indiach, wielokrotnie byli także ekspertami na najważniejszych konkursach mediacyjnych na całym świecie. Trenerzy będą wspierani przez dwie Trenerki: adw. Monikę Spieler oraz Dr Martę Skrodzką, posiadające doświadczenie w prowadzeniu mediacji i szkoleniach z tego zakresu.

Szkolenie stacjonarne będzie przeprowadzone w przeważającej części w formie warsztatów, aktywnie angażujących wszystkich Uczestników, którzy będą mogli od razu doskonalić nabyte umiejętności poprzez liczne praktyczne ćwiczenia. Dzięki udziałowi międzynarodowych ekspertów, szkolenie jest także unikalną okazją poznania najnowszych technik negocjacyjno-mediacyjnych, znajdujących zastosowanie nie tylko w mediacji, ale także w innych dziedzinach praktyki prawniczej, w tym tzw. *collaborative law*.

Każdy uczestnik, który będzie obecny na całym szkoleniu i pozytywnie ukończy obie jego części może ubiegać się o wpis na listę mediatorów Centrum Mediacji przy NRA. Otrzyma także możliwość wpisu na międzynarodową listę mediatorów GRO Global. Ponieważ szkolenie jest zgodne ze Standardami Szkolenia Mediatorów opracowanych przez Społeczną Radę ds. Alternatywnych Metod Rozwiązywania Konfliktów i Sporów przy Ministrze Sprawiedliwości, uprawnia także do wpisu na listy stałych mediatorów prowadzonych przez Prezesów Sądów Okręgowych. Zgodnie z §17 uchwały NRA nr 57/2011 z 19 listopada 2011 roku o doskonaleniu zawodowym adwokatów, udział w szkoleniu będzie ponadto uprawniał do uzyskania 28 punktów szkoleniowych.

Stacjonarna część szkolenia odbędzie się w Centrum Konferencyjnym Zielna w Warszawie, ul. Zielna 37. Zarejestrowani Uczestnicy uzyskają dostęp do materiałów e-learningowych. Osoby zainteresowane uczestnictwem proszone są o wysłanie uzupełnionego i podpisanego formularza zgłoszeniowego wraz z klauzulą RODO i potwierdzeniem dokonania opłaty za szkolenie e-mailem na adres: centrum.mediacji@adwokatura.pl.

[\(pobierz formularz\)](#)

Koszt szkolenia wynosi: 1 990,00 zł (brutto). Opłatę za szkolenie należy uiścić przelewem na rachunek bankowy Naczelnej Rady Adwokackiej: 78 1160 2202 0000 0000 6084 9149 - Millenium Bank tytułem: „Opłata za Międzynarodowe szkolenie CM przy NRA 13-15.12.2019 r. za (imię i nazwisko uczestnika)”.

Ze względu na charakter warsztatowy szkolenia ilość miejsc jest ograniczona.

Serdecznie zapraszamy!

Tracimy pieniądze, bo nie walczymy o swoje prawa

Prawie co czwarty Polak rezygnuje z walki o swoje prawa. Tłumaczymy się brakiem chęci, obawą przed kosztami i nieznajomością przysługujących nam praw. Wiążą się z tym straty finansowe, których wysokość można porównać z równowartością średniego krajowego wynagrodzenia. Jakie sytuacje prawne przysparzają naszym rodakom największych problemów?

Z badania „Świadomość prawna Polaków” przeprowadzonego przez Naczelną Radę Adwokacką wynika, że w ciągu ostatnich pięciu lat prawie co czwarty Polak (23 proc.) znalazł się w sytuacji, w której mógł dochodzić swoich praw, ale się na to nie zdecydował. Takie sytuacje najczęściej miały miejsce w przypadku niedotrzymania warunków umowy – dotyczyło to 12 proc. wszystkich rezygnacji z roszczeń. Kolejno wskazywano rezygnację z ubiegania się o należące się odszkodowanie (9 proc.), szkody powstałe w wyniku wypadków (8 proc.), kwestie finansowo-podatkowe (6 proc.) oraz sprawy spadkowe (5 proc.).

Brak motywacji, by walczyć o swoje?

Najczęstszym powodem rezygnacji z walki o swoje prawa był brak sił i chęci – taką odpowiedź wskazało aż 28 proc. ankietowanych, którzy znaleźli się w takiej sytuacji. Prawie co piąta osoba (19 proc.) obawiała się kosztów związanych z postępowaniem, natomiast 13 proc. respondentów nie miało odpowiedniej wiedzy o przysługujących im prawach. 27 proc. osób przyznało, że odpuściło bez żadnego konkretnego powodu.

- Walka o swoje prawa wymaga dużego zaangażowania emocjonalnego oraz czasu, jaki musimy poświęcić sprawie – zwłaszcza, jeśli robimy to na własną rękę. Dla osób bez kierunkowego wykształcenia przepisy prawne bywają niezrozumiałe, nie dziwi więc fakt, że tak często decydujemy się zrezygnować z roszczeń. Powierzenie sprawy adwokatowi jest dużym ułatwieniem, ponieważ adwokat uświadomi nas o przysługujących nam prawach, wskaże dostosowane do naszej sprawy możliwości działania, czy skieruje w naszym imieniu odpowiednie pismo. Jeśli obawą są koszty, musimy wziąć pod uwagę, że koszty konsultacji mogą być nieporównywalne ze stratami finansowymi, jakie możemy ponieść w wyniku nieznajomości prawa – zaznacza adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza Naczelnej Rady Adwokackiej, koordynatorka kampanii „Adwokat w każdym przypadku”.

Pensja? Nie, dziękuję

Polacy poproszeni o oszacowanie strat finansowych powstałych w wyniku nieznajomości prawa najczęściej wskazywali kwoty w przedziale od 1000 do 5000 zł (21 proc. wskazań). Koszty w wysokości od 5001 do 10 000 dotyczyły 11 proc. przypadków. Co dziesiąta osoba oszacowała, że starty, jakie poniosła, wyniosły więcej niż 10 000 zł. Z kolei z najnowszych danych udostępnionych przez GUS wynika, że średnie wynagrodzenie w III kwartale 2019 roku wyniosło 5148,07 zł brutto. Zatem jak się okazuje, w wyniku nieznajomości swoich własnych praw, możemy stracić nawet kwoty zbliżone do przeciętnej miesięcznej pensji.

Prawo nas stresuje

Nieznajomość prawa to nie tylko starty finansowe, ale także konieczność poświęcenia dużych nakładów czasu oraz energii, szczególnie gdy samodzielnie próbujemy rozwiązać problem metodą prób i błędów. Takie sytuacje związane są z nasilonym stresem. Ponad połowa badanych (53 proc.) przyznała, że obawia się sytuacji o charakterze prawnym. A czego boimy się najbardziej? Przede wszystkim są to zadłużenia i windykacje, które znalazły się na pierwszym miejscu zestawienia. Kolejno wskazywano sprawy w sądzie, zawilości aktów prawnych oraz niedoczytanie warunków umowy.

Badanie „Świadomość prawna Polaków” zostało przeprowadzone przez agencję SW Research w ramach kampanii informacyjnej „Adwokat w każdym przypadku” organizowanej przez Naczelną Radę Adwokacką. Celem kampanii jest zwiększenie świadomości prawnej Polaków oraz zachęcenie do konsultowania problemów prawnych z adwokatem na ich początkowym etapie. Pozwala to podjąć odpowiednie działania zaradcze, zyskać poczucie bezpieczeństwa, a często także uniknąć start finansowych i dalszych konsekwencji, takich jak np. skierowanie sprawy do sądu.

[zobacz ikonografię](#)

Szkolenia dla aplikantów z działania sądownictwa powszechnego i prokuratury w 2020 r.

Naczelna Rada Adwokacka podpisała porozumienie z Ministerstwem Sprawiedliwości w sprawie odbywania przez aplikantów adwokackich w roku 2020 szkolenia z zakresu działania sądownictwa powszechnego i prokuratury.

Porozumienie podpisali 5 grudnia 2018 r. adw. Jacek Trela, prezes NRA i Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości.

Szkolenia obejmować będą zarówno zajęcia teoretyczne jak i praktyczne. Prowadzić je będą sędziowie oraz prokuratorzy. Aplikanci będą musieli zaliczyć 18 godzin lekcyjnych (45 minut) teorii (przy czym 12 godzin jest przeznaczonych na działanie sądownictwa powszechnego, a 6 godzin - na działania prokuratury) i pół roku zajęć praktycznych. Zajęcia te obejmują do 50 dni roboczych w wymiarze od 6 do 8 godzin zegarowych dziennie.

[czytaj porozumienie](#)

Spotkanie rzeczników dyscyplinarnych

30 listopada 2019 r. w siedzibie Naczelnej Rady Adwokackiej w Warszawie, na zaproszenie adw. Ewy Krasowskiej Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury odbyło się spotkanie rzeczników dyscyplinarnych izb adwokackich oraz zastępców rzecznika dyscyplinarnego adwokatury.

Gośćmi spotkania byli adw. Ziemisław Gintowt, członek Prezydium NRA, adw. Przemysław Rosati, członek NRA, adw. Jacek Ziobrowski, prezes WSD, adw. Małgorzata Tyszką-Hebda, wiceprezes WSD, a także adw. Andrzej Siemiński.

Adw. Ewa Krasowska zwróciła uwagę na uchwałę, która zapadła 27 listopada 2019 r. w składzie

siedmiu sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, a która brzmi: „W postępowaniu dyscyplinarnym adwokatów art. 521 k.p.k. ma zastosowanie do postanowień sądów dyscyplinarnych adwokatów.” Uchwała ta przełamała dotychczasowe orzecznictwo i rozszerzyła „nadzór” Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego nad sądownictwem, dyscyplinarnym adwokatów. Szczegóły przebiegu rozprawy przedstawił adw. Grzegorz Fertak, który jako zastępca rzecznika dyscyplinarnego adwokatury uczestniczył w rozprawie.

Adw. Małgorzata Tyszka-Hebda przedstawiała najnowsze orzecznictwo WSD. Omówiła problemy związane z prawidłową kwalifikacją czynów, kwestię wymiaru kary oraz przedawnień.

Adw. Przemysław Rosati omówił zmianę Zbioru Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu dotyczącą § 9 kodeksu, przyjętą uchwałą nr 66/2019 Naczelnej Rady Adwokackiej z dnia 21 września 2019r.

Adw. Grzegorz Fertak przedstawił zagadnienie reklamy Google Adwords w orzecznictwie sądów dyscyplinarnych i orzeczeń Sądu Najwyższego, wskazując na brak jednolitości orzeczniczej.

Adw. Przemysław Rosati omówił temat proponowanych zmian w zakresie reklamy w Zbiorze Zasad Etyki Adwokackiej i Godności Zawodu. Wskazał na różnorodność stanowisk w tej sprawie.

Adw. Ewa Krasowska wskazała na problem związany z kwalifikacją pism kierowanych w sprawach skarg dotyczących adwokatów i na rozbieżne praktyki w tym zakresie w poszczególnych izbach. Omówiła również sprawy bieżące, wskazując przede wszystkim na konieczność szybkości postępowań, tak aby nie dochodziło do przedawnień.

Promocja książki i jubileusz adw. Hanny Nowodworskiej-Grohman

Spotkanie promocyjne książki „Adwokat z Nowego Świata”, z udziałem adw. Hanny Nowodworskiej-Grohman i adw. Ewy Stawickiej odbyło się 4 grudnia w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie. Była to także okazja do świętowania zbliżających się 90-tych urodzin adw. Nowodworskiej-Grohman.

W spotkaniu udział wzięli adw. Jacek Trela, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej, adw. Andrzej Zwara, prezes Ośrodka Badawczego Adwokatury, adw. Ziemisław Gintowt, członek Prezydium adw. Bartosz Grohman, członek NRA.

Gośćmi spotkania byli też m.in. Stanisław Rymar, sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku i adw. Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska, posłanka na Sejm.

Gości powitali adw. Andrzej Orliński, wicedziekan izby warszawskiej oraz adw. Andrzej Zwara, prezes OBA. Mecenas Orliński przeczytał list od adw. Mikołaja Pietrzaka, dziekana ORA w Warszawie, który składał jej gratulacje z powodu wydania książki oraz życzenia z okazji zbliżających się 90-tych urodzin. Podziękował za lata pracy i zaangażowania w życie samorządu adwokackiego. Do dziś Pani Mecenas co tydzień odwiedza siedzibę Rady, by między innymi grać w brydża.

Adw. Andrzej Zwara mówił o serii wydawniczej Ośrodka Badawczego Adwokatury „Biblioteka Palestry”, w ramach której wydano książkę „Adwokat z Nowego Świata” - wywiad-rzekę z adw. Nowodworską-Grohman o jej ojcu, Leonie Nowodworskim. Ośrodek, zainspirowany ubiegłorocznym stuleciem Adwokatury, wydaje książki związane z historią i niezwykłymi postaciami środowiska adwokackiego. Adw. Zwara podkreślił, że w obecnych czasach budowanie tożsamości opartej na pamięci jest niezwykle ważne. To zapewnia przetrwanie silnej Adwokatury, a tylko silna Adwokatura

zapewni przetrwanie społeczeństwa obywatelskiego.

Adw. Jacek Trela, prezes NRA, dziękował wszystkim, którzy przyczynili się do powstania książki – samej pani mecenas Ewie Nowodworskiej-Grohman, która podzieliła się z czytelnikami swoją historią i wspomnieniami, pani mecenas Ewie Stawickiej za wysłuchanie i opracowanie wywiadu-rzeki, adw. Zwarze za działania wydawnicze OBA, które stały się już wizytówką Adwokatury.

Mówiąc o historii rodziny adw. Nowodworskiej-Grohman, adw. Trela przypominał, że jest ona szczególna, ponieważ Pani Mecenas jest już czwartym pokoleniem prawników - pradziadek, Józef Nowodworski, był sędzią w Płocku, dziadek, Franciszek Nowodworski, był adwokatem, sędzią, a potem, w latach 1922-24, Pierwszym Prezesem Sądu Najwyższego i prezesem Trybunału Stanu, zaś ojciec, Leon – adwokatem i ostatnim przed wybuchem II wojny światowej dziekanem izby warszawskiej.

Prezes NRA przypominał też o jeszcze jednym aspekcie życia zawodowego bohaterki wieczoru. W 1981 roku uczestniczyła ona w dwóch ważnych, historycznych wydarzeniach – w styczniu była delegatką izby warszawskiej na pierwszym Nadzwyczajnym Zjeździe Adwokatury w Poznaniu, zaś 14 grudnia wzięła udział w posiedzeniu Rady warszawskiej, która w uchwale potępiła wybuch stanu wojennego. Adw. Trela podkreślał, że w tamtym czasie wymagało to odwagi.

Podczas spotkania autorskiego głos zabierał też m.in. adw. Ziemisław Gintowt, który mówił o swoich wrażeniach z lektury książki i o tym, że środowisko adwokatury stanowi jedną rodzinę. Przypominał, że można spotkać Panią Mecenas popołudniami w siedzibie ORA przy grze przy zielonym stoliku. „Dziekani przemijają a Pani Mecenas trwa, niech tak już zostanie”.

Podczas wieczoru autorskiego adw. Ewa Stawicka opowiadała o procesie powstawania książki, o spotkaniach z adw. Nowodworską-Grohman, a także o przyjemności, jaką było zapoznanie się z poetycką twórczością Leona Nowodworskiego. Pisał on 13-zgłoskowe wiersze. Pani mec. Stawicka zapowiedziała także powstanie książki o adw. Andrzeju Rościszewskim.

Uczestnicy spotkania mieli wyjątkową okazję do posłuchania wspomnień adw. Nowodworskiej-Grohman, a następnie świętować jubileusz jej 90-tych urodzin przy torcie, który był niespodzianką dla Jubilatki. Apl. adw. Mateusz Sokolnicki z izby warszawskiej zaprojektował grafiki i plakat na tę szczególną okazję, oprawione egzemplarze zostały wręczone adw. Nowodworskiej-Grohman i adw. Stawickiej na pamiątkę.

[\(zobacz film z udziałem adw. Hanny Nowodworskiej-Grohman nt. 100-lecia Adwokackiej Izby Warszawskiej\)](#)

Hanna Nowodworska – Grohman (urodzona w grudniu 1929 r.) pochodzi z rodziny o bogatych tradycjach prawniczych. Ojciec był cenionym adwokatem, przed II wojną światową pełnił funkcję Dziekana Rady Adwokackiej w Warszawie. Uczyła się w kilku szkołach gimnazjalnych w Warszawie, a później na tajnych kompletach. W trakcie wojny była harcerką, członkinią Szarych Szeregów – sanitariuszką. Po Powstaniu Warszawskim trafiła wraz z matką do obozu w Pruszkowie, a później w Pile, skąd udało się im wydostać. Po wojnie wróciła do Warszawy, gdzie kontynuowała naukę, zdała maturę i w 1948 r. rozpoczęła studia prawnicze. W ich trakcie pracowała również w Głównej Komisji Badania Zbrodni Hitlerowskich. W 1953 r. udało się jej dostać na aplikację adwokacką, którą odbyła w zespole nr 18 w Warszawie, gdzie po wpisaniu na listę adwokacką pracowała do 1996 r. Po przemianach 1989 r. prowadziła działalność w ramach zespołu kancelarii, a później prowadziła indywidualną kancelarię. Obecnie na emeryturze, wciąż sporadycznie prowadzi sprawy. W trakcie kariery zawodowej, przez 16 lat brała aktywny udział w pracach Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie, uczestniczyła również w przełomowym Zjeździe Adwokatury w Poznaniu w 1981 r.

Adw. Leon Nowodworski studiował prawo w Warszawie, Lyonie i Paryżu. Adwokatem był od 1918 r. W okresie międzywojennym był działaczem samorządu adwokackiego, dziekanem warszawskiej Rady

Adwokackiej i redaktorem naczelnym „Palestry”. Był także członkiem partii narodowych. Brał udział w obronie Warszawy we wrześniu 1939 roku, a następnie w tworzeniu Głównej Rady Politycznej przy Służbie Zwycięstwu Polski. W listopadzie 1939 roku aresztowany przez gestapo, ale po miesiącu zwolniony. Członek Beiratu (Rady Przybocznej), powołanego przez okupantów w celu zorganizowania adwokatury warszawskiej. W lutym 1940 roku wraz z niemal wszystkimi członkami Beiratu, sprzeciwił się skreśleniu z listy adwokackiej adwokatów pochodzenia żydowskiego, za co sam wkrótce został skreślony. Na przełomie 1940 i 1941 roku został dyrektorem Departamentu Sprawiedliwości Delegatury Rządu na Kraj. Uczestniczył też w powołaniu Tajnej Naczelnej Rady Adwokackiej. Zmarł na atak serca.

Współwydawcami książki są wydawnictwo Arche, Ośrodek Badawczy Adwokatury oraz Naczelna Rada Adwokacka.

Seria wydawnicza "Biblioteki Palestry" została zainicjowana przez Ośrodek Badawczy Adwokatury im. adw. W. Bayera w 2017 r.

Książkę można kupić w księgarniach internetowych.

Sądy okręgowe w Koninie i Poznaniu wstrzymują opiniowanie kandydatów na sędziów

Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Koninie i Zgromadzenie Przedstawicieli Sędziów okręgu Sądu Okręgowego w Poznaniu przyjęły uchwały o powstrzymaniu się z opiniowaniem kandydatów na sędziów w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r.

Oba Zgromadzenia podkreślają, że podjęły tę decyzję w trosce o bezpieczeństwo prawne obywateli.

[\(czytaj uchwałę z Konina\)](#)

[\(czytaj uchwałę z Poznania\)](#)

Orzeczenie ETPCz w sprawie naruszenia tajemnicy zawodowej

3 grudnia br. Europejski Trybunał Praw Człowieka wyrokiem w sprawie Kirdök i inni przeciwko Turcji (skarga nr 14704/12) orzekł jednogłośnie, że doszło do naruszenia art. 8 (prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, korespondencja domowa i prywatna) Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

Prawnicy, którzy wnieśli skargę, uznali, że złamano prawo, ponieważ organy sądowe zajęły ich dane elektroniczne, w celach postępowania karnego przeciwko innemu prawnikowi (Ü.S.) z którym dzielili biuro.

Trybunał stwierdził w szczególności, że zajęcie danych elektronicznych prawników wnoszących skargę, były chronione tajemnicą zawodową, a odmowa ich zwrotu lub zniszczenia, nie wiązały się z nagłą potrzebą społeczną ani nie były konieczne w społeczeństwie demokratycznym.

[Czytaj treść komunikatu prasowego ETPCz w tej sprawie](#)

Rezolucja UIA w sprawie tajemnicy adwokackiej

UIA (Międzynarodowe Stowarzyszenie Adwokatów) podczas listopadowego kongresu w Luksemburgu przyjęło rezolucję w sprawie tajemnicy adwokackiej.

UIA przypomina, że tajemnica adwokacka jest jednym z podstawowych praw człowieka, przysługuje klientowi i ma go chronić, wraz z niezależnością zawodu adwokata, tajemnica adwokacka jest zasadniczym elementem poszanowania praworządności i prawa do sprawiedliwego procesu.

UIA apeluje do wszystkich adwokatów i stowarzyszeń prawniczych na całym świecie o rozpowszechnianie wiedzy o przysługującym obywatelom prawie do tajemnicy adwokackiej, zaś do rządów wszystkich państw o przestrzeganie tego prawa.

Union Internationale des Avocats / International Association of Lawyers. UIA zrzesza prawników indywidualnych, adwokatury, także federacje i stowarzyszenia prawnicze - w sumie około dwóch milionów prawników z ponad 120 krajów. Jest organizacją wielojęzyczną i wielokulturową, jedyną międzynarodową organizacją prawników, która przyjęła francuski, angielski i hiszpański jako języki robocze. Jest zaangażowana w obronę prawników, którzy mogą być pod presją lub zagrożeniem w dowolnym miejscu na świecie, poprzez lobbing i działania rzecznicze. Często wypowiada się również przeciwko przeszkodom w prawidłowym funkcjonowaniu wymiaru sprawiedliwości i prawnie ustanowionym stowarzyszeniom adwokackim.

[czytaj rezolucję w języku angielskim](#)

[czytaj rezolucję w języku polskim](#)

Weimarski Protest Adwokatów - Paryż, Berlin, Warszawa

Przedstawiciele trzech europejskich wspólnot adwokackich - Paryża, Warszawy i Niemiec - podpisali 29 listopada 2019 r. w Paryżu wspólny protest przeciwko systematycznemu naruszaniu w Polsce w ostatnich latach przez polskie władze wykonawcze i ustawodawcze rządów prawa oraz niezależności sądownictwa. Zaapelowali także do polskich władz o przywrócenie rządów prawa, niezawisłości sądownictwa oraz respektowanie zasady autonomii samorządów prawniczych, zwłaszcza w zakresie postępowań dyscyplinarnych.

Do podpisania trójstronnego listu otwartego doszło w ramach odbywających się w dniach 27 - 30 listopada 2019 r. w Paryżu uroczystości, związanej z zakończeniem roku adwokackiego 2019 - Rentrée Solennelle du Barreau de Paris. W wydarzeniu ze strony Izby Adwokackiej w Warszawie wzięli udział dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie adw. Mikołaj Pietrzak oraz członkini Komisji ds. Współpracy z Zagranicą adw. Aleksandra Stępniewska.

W podpisanym liście otwartym zwrócono uwagę na fakt, iż poszanowanie niezależności władzy sądowniczej, podziału władz oraz rządów prawa jest niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa wszystkich obywateli Unii Europejskiej oraz dla ochrony ich praw i wolności.

Sygnatariusze listu podkreślili, że potencjalne zagrożenia rządów prawa oraz praw i wolności,

wynikające z reformy wymiary sprawiedliwości przeprowadzonej w ostatnich czterech latach przez większość parlamentarną, zostały teraz przekształcone w rzeczywiste i konkretne represje wobec tych, którzy walczą o utrzymanie wspólnych europejskich zasad i wartości, i którzy sprzeciwiają się niekonstytucyjnym reformom wprowadzanym przez polskie władze, w szczególności przeciwko sędziom, prokuratorom i adwokatom.

([czytaj List otwarty w j. angielskim](#))

Poniżej treść trójstronnego listu otwartego

Paryż, 29 listopada 2019 r.

My niżej podpisani, jako przedstawiciele zawodów prawniczych w Niemczech, Paryżu i Warszawie, wyrażamy wspólnie sprzeciw przeciwko postępującemu łamaniu zasady niezależności sądownictwa i w konsekwencji rządów prawa przez polskie władze ustawodawczą i wykonawczą.

Poszanowanie dla niezależności władzy sądowniczej, podziału władz oraz rządów prawa jest niezbędne dla zapewnienia bezpieczeństwa wszystkich obywateli Unii Europejskiej oraz dla ochrony ich praw i wolności.

W świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 listopada 2019 r., w którym Trybunał wskazał kryteria oceny niezależności i bezstronności władzy sądowniczej, konieczne jest ponowne podkreślenie, że zmiany ustawodawcze uchwalone na przestrzeni ostatnich czterech lat w odniesieniu do sądownictwa w Polsce są w swej istocie sprzeczne z podstawowymi zasadami i wartościami prawa Unii Europejskiej. Dotyczy to w szczególności przepisów ustaw, które przyznały władzy wykonawczej w Polsce znaczny wpływ na Krajową Radę Sądownictwa, powołały do życia dwie nowe Izby Sądu Najwyższego i wprowadziły nowe regulacje, dotyczące postępowań dyscyplinarnych w sprawach sędziów, prokuratorów i adwokatów.

Stwierdzamy, że zagrożenia dla rządów prawa, wynikające z wprowadzonych przepisów, przybrały obecnie formę realnych i konkretnych działań przeciwko osobom, które działają w obronie zasad wspólnych dla Europejskiej kultury prawnej i sprzeciwiają się niekonstytucyjnym reformom wprowadzanym przez polskie władze. Dotyczy to w szczególności działań podejmowanych przeciwko sędziom, prokuratorom oraz adwokatom.

Wzywamy Polskie władze ustawodawczą i wykonawczą do podjęcia wszelkich kroków niezbędnych dla przywrócenia rządów prawa, niezależności władzy sądowniczej oraz do zachowania niezależności zawodów prawniczych i ich samorządów, w szczególności w zakresie postępowań dyscyplinarnych.

Mikołaj Pietrzak, Dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie

Edith Kindermann, Prezydent Niemieckiego Samorządu Adwokackiego (Deutscher Anwaltverein)

Marie-Aimée Peyron, Dziekan Paryskiej Izby Adwokackiej

Sprawozdanie ze spotkania Grupy Roboczej Surveillance i Komitetu IT CCBE

Spotkania Grupy Roboczej Surveillance i Komitetu IT CCBE odbyły się 28 listopada 2019 roku w Brukseli. Publikujemy sprawozdanie adw. Bartłomieja Trętowskiego.

Podczas spotkania Grupy Roboczej Surveillance kontynuowano rozmowy dotyczące regulacji w zakresie przeprowadzania dowodów elektronicznych w sprawach karnych. Sygnalizowane wcześniej wątpliwości wynikające z orzecznictwa TSUE zostały przedstawione i omawiana była odpowiedź w tym zakresie. Kontynuowano również rozmowy nad treścią rekomendacji, jakie będą w tym zakresie przedstawiane przez CCBE w szczególności w kontekście ochrony danych osobowych oraz poufności. Poruszono również kwestię pisemnych uwag przygotowywanych przez CCBE w sprawie drugiego protokołu do Konwencji ws. Cyberprzestępczości.

Poruszono również sprawę Juliana Assange'a w kontekście naruszania prawa do poufności kontaktów z prawnikiem przez podmiot z Hiszpanii. Do naruszenia miało dojść na terytorium Ekwadoru, jednak poważne wątpliwości budzi fakt posługiwania się tego rodzaju narzędziami przez Państwo Członkowskie. Aktualne informacje potwierdzają, że w nielegalne praktyki godzące w tajemnicę zawodową zaangażowani byli zarówno obywatele Hiszpanii, jak i spółka z tego kraju - UNDERCOVER GLOBAL SL. Potwierdzono również, że podczas pobytu w Ambasadzie Ekwadoru, Assange był inwigilowany przy wykorzystaniu technologii wojskowych takiego rodzaju, że wykluczone wydaje się podjęcie tych działań wyłącznie przez podmioty prywatne.

Rozważano konieczność wprowadzenia zmian do przygotowanego przez CCBE poradnika dla prawników w zakresie zwiększania bezpieczeństwa IT oraz ochrony przed nieuprawnionym dostępem do danych.

Rozważano również możliwe tematy kolejnych spotkań w latach 2020-2021. Wśród przyjętych tematów jest m.in. wykorzystywanie nielegalnych programów do inwigilacji, takich jak m.in. "Pegasus". Poproszono o przekazywanie ewentualnych sugestii odnośnie innych zagadnień.

Podczas spotkania Komisji IT kontynuowano dyskusję nad projektem dokumentu dotyczącego prawnych aspektów wykorzystywania systemów analitycznych (tzw. sztucznej inteligencji) w działalności prawniczej. Zwrócono uwagę na problem różnego ujmowania systemów, które łączą wykonywanie działań analitycznych zdolnych do analizowania wypowiedzi, obrazów i formułowania w oparciu o wyniki konkretnych wniosków. Podjęto także problem przekazywania danych umożliwiających działanie takich systemów w kontekście tajemnicy zawodowej.

Przedstawiono również aktualny stan prac Komisji Europejskiej w zakresie możliwości wykorzystywania sztucznej inteligencji. W przygotowywanych dokumentach szczególną uwagę poświęcono etycznym aspektom korzystania z tego rodzaju rozwiązań oraz ryzykom związanym z naruszeniem zasad poufności.

Zostały przedstawione założenia projektu "AI4lawyers" - wspólnego przedsięwzięcia CCBE oraz Komisji Europejskiej, mającego na celu opracowanie zasad, w oparciu o które prawnicy mogliby wykorzystywać w działalności zarówno rozwiązania AI, jak i oparte na nich nowe technologie.

Przedstawione zostały kolejne aspekty wykorzystywania w bieżącej działalności różnego rodzaju narzędzi komunikacji elektronicznej w celu załatwiania spraw urzędowych. W dalszym ciągu zbierane są dane dotyczące wykorzystywania różnego rodzaju narzędzi w Państwach Członkowskich. Kończona jest przygotowywanie ankiety, która ma zostać przeprowadzona w Państwach Członkowskich, aby dostarczyć danych statystycznych w zakresie wykorzystywania tego rodzaju narzędzi w działalności prawniczej.

W kontekście prowadzonych prac nad zakresem wykorzystywania nowych technologii w działalności prawniczej, poruszono problem korzystania z usług opartych na tzw. chmurach internetowych. W przypadku wykorzystywania tego rodzaju narzędzi np. przy transgranicznych postępowaniach

dowodowych, pojawia się szczególnie istotny problem związany z zabezpieczeniem kont użytkownika, którym w większości przypadków będzie prawnik – obrońca w sprawach karnych.

Zaprezentowano obecny stan prac nad opracowaniem ABA obejmującym dobre praktyki w zakresie wymiany i edycji dokumentów on-line, w szczególności w kontekście wykonywania zawodu przez prawników.

Poddano dyskusji kolejne opracowania dotyczące praktycznych aspektów funkcjonowania RODO w kontekście zasady wykonywania zawodu. Dokumenty koncentrują się na wpływie nowych regulacji na funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości, a także wykonywania zawodów prawniczych. Przedstawiono aktualny stan działań w tych obszarach. Poinformowano o precedensowej decyzji Prezesa UODO, który faktycznie wstrzymał wykonanie ostatecznego orzeczenia sądowego.

Sprawozdanie z posiedzenia Rady International Bar Association w Seulu

Publikujemy sprawozdanie z posiedzenia Rady International Bar Association (IBA Council Meeting), które odbyło się w Seulu 26 września 2019 roku, w ramach Dorocznej Konferencji IBA. Relację przygotował adw. Tomasz Wardyński.

Podczas spotkania raporty przedstawili prezes i wiceprezes IBA. Przedstawiono także ramowy projekt *Modelowego programu środowiskowego w sprawie dalszego kształcenia prawniczego w zakresie prawa ochrony środowiska* oraz raport z działalności inicjatywy eyeWitness to Atrocities - stworzonej i finansowanej przez IBA, niezależnej organizacji charytatywnej powstałej w roku 2012. ([zobacz prezentację dyrektora Wendy Betts](#))

Podczas posiedzenia Rady IBA przedstawione zostały również raporty z działalności czterech części składowych IBA: Legat Practice Division (LPD), Section on Public and Professional Interest, (SPPI), Human Rights Institute (HRI) oraz Bar Issues Commission (Brc).

([czytaj szczegółowe sprawozdanie adw. Tomasza Wardyńskiego](#))

Kronika Naczelnej Rady Adwokackiej

Prezentujemy skrót wydarzeń z udziałem Naczelnej Rady Adwokackiej.

30 listopada, adw. Ziemisław Gintowt, członek Prezydium NRA, adw. Przemysław Rosati, członek NRA, adw. Jacek Ziobrowski, prezes Wyższego Sądu Dyscyplinarnego, adw. Małgorzata Tyszką-Hebda, wiceprezes WSD, a także adw. Andrzej Siemiński z Referatu Skarg NRA, byli gośćmi spotkania rzeczników dyscyplinarnych izb adwokackich oraz zastępców rzecznika dyscyplinarnego adwokatury, zorganizowanego przez adw. Ewę Krasowską, Rzecznika Dyscyplinarnego Adwokatury. ([czytaj relację](#))

3 grudnia, adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, adw. Anisa Gnacikowska, zastępca sekretarza NRA, reprezentowali NRA podczas posiedzenia senackiej Komisji Spraw Zagranicznych i Unii Europejskiej dotyczącego skutków wyroku TSUE w sprawie polskiej.

4 grudnia, adw. Jacek Trela, prezes NRA, adw. Andrzej Zwara, prezes Ośrodka Badawczego Adwokatury, adw. Ziemisław Gintowt, członek Prezydium adw. Bartosz Grohman, członek NRA wzięli udział w spotkaniu promującym książkę "Adwokat z Nowego Świata", będącej wywiadem-rzeką z adw. Hanną Nowodworską-Grohman, córką adw. Leona Nowodworskiego, ostatniego przedwojennego dziekana izby warszawskiej. Jednocześnie obchodzono Jubileusz 90. urodzin Pani Mecenasa. Spotkanie odbyło się w siedzibie Okręgowej Rady Adwokackiej w Warszawie. ([czytaj relację](#))

5 grudnia, adw. Rafał Dębowski, sekretarz NRA, uczestniczył w Świątecznej Gali Polskiego Stowarzyszenia Prawników Przedsiębiorstw.

6 grudnia, adw. Jacek Trela, prezes NRA, wzięły udział w międzynarodowej konferencji "Prawo & Mediacja", zorganizowanej przez Centrum Mediacji przy NRA w Białymstoku.